

Daisy Volmer: proviisori erialast ja selle õppimisvõimalustest teavad noored vähe

**MADIS
FILIPPOV**
Med24
toimetaja

Tartu Ülikooli farmaatsia instituudi uueks juhatajaks valitud kaasprofessor Daisy Volmer ütleb, et proviisori eriala ja selle õppimisvõimaluste kohta on noortel vähe teadmisi ning farmaatsiat osatakse seostada rohkem meditsiini ja vähem loodusteadustega.

Alustasite farmaatsia instituudi juhi ametikohal veebruarist. Milline on olnud senine kogemus sellel ametikohal?

Esimesed kuud instituudi juhina on olnud kiired – palju uusi teemasid ja vastust. Olen kasutanud seda aega vestlusteks kolleegidega, et saada teada nende arvamusi ja ootusi isikliku arengu ning farmaatsia instituudi tuleviku suhtes. Samuti olen saanud esimese kogemuse nii meditsiiniteaduste valdkonnas kui ka ülikooli tasandil toimuvates tegevustes osaledes. See kokku annab esialgse vaate kõrgkooli toimimisest erinevatel tasanditel.

Kuidas soovite tihendada koostööd tervishoiu- ja farmaatsiassektori vahel?

Koostöö tegemiseks peavad olema sarnased eesmärgid ja erinevate osaliste ühistegevust täiendavad kompetentsid. Farmaatsia instituudi töötajate ja doktorantide ravimialased teadmised

on väga head ning nende veelgi tõhusamaks rakendamiseks püüan instituudi juhina leida mitmesuguseid kodumaise ja rahvusvahelise koostöö võimalusi. Minul endal on südamele eakate hulgiravimikasutajatest patsientide teema ja see, kuidas neid senisest rohkem aidata oma ravimite tarbimisega hakkamasaamisel. Siin on oma roll täita igal tervishoiutöötajal, kaasa arvatud apteekritel, ning selle sisulisema rakendumise nimel oleme valmis koostööks nii riigi kui ka teiste tervishoiu- ja farmaatsiassektori osalistega.

Kui tihe on farmaatsia instituudi koostöö rahvusvaheliselt? Millised võiksid siin olla eesmärgid ja arengusuunad?

Osaleme rahvusvahelistes teaduskoostöövõrgustikes, näiteks NordForski teadlaste võrgustik (Nordic POP), Horisont 2020 EUROAGEISM projekt, Euroopa teadus- ja tehnoloogia-koostöö võrgustik COST, Erasmus Plus

International, EduShare ja Mobilitas Plusi tegevused, mis võimaldab meil teha koostööd maailmatasemel teadlastega, külastades erinevaid ülikoole ja kutsuda sealt teadlasi ka Eestisse.

Milline on Eestis praegu proviisori-õppe populaarsus ja kas sellega saab rahule jääda?

Proviisori eriala ja selle õppimisvõimalusi noored eriti ei tunne. Farmaatsiat osatakse seostada rohkem meditsiini ja vähem loodusteadustega. Ravimitega seotud õppeainete sisust nende spetsiifilisuse tõttu ettekujutus pigem puudub.

Uuendusena taastatakse õppeaastal 2022/2023 meditsiiniteaduste valdkonnas sisseastumiseksamid, sest üliõpilaskandidaatide teadmised loodusteadustes on aasta-aastalt jäänud järjest kasinamateks.

“Farmaatsia instituudi töötajate ja doktorantide ravimialased teadmised on väga head ning nende veelgi tõhusamaks rakendamiseks püüan instituudi juhina leida mitmesuguseid kodumaise ja rahvusvahelise koostöö võimalusi.

Proviisoriõppesse astujal peab olema ette näidata eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami tulemus ja ülikooli juures tuleb sooritada akadeemiline test ning kombineeritud keemia ja füüsika eksam. Lisaks korraldatakse ka sisseastumisintervjuu.

Olete öelnud, et koostöö teiste tervishoiutöötajatega peaks alguse saama juba ülikoolist. Milliseid võimalusi selleks näete?

Kasu oleks erinevate tervishoiuvaldkonna erialade üliõpilaste ühistest õpingutest, saamaks praktilist aimu teiste

teadmistest. Prooviks alustada kas või valikainetega, millega on esimene ja igati positiivne kogemus juba olemas.

Valikainetega saab üliõpilane täiendada oma teadmisi mingis kitsamas valdkonnas ja kui sama valikainet kuulavad mitme eriala üliõpilased, annab see võimaluse koostööks ja teadmiste jagamiseks ning ka teise eriala teadmiste tundmaõppimiseks.

Kuidas peaks teie arvates farmaatsia eriala roll ühiskonnas muutuma?

Farmaatsia eriala on möödunud kümnenditel juba oluliselt muutunud, teisenedes toote- või ravimikesksest lähenemisest esmajärjekorras inimese vajadusi arvestavaks tervishoiuvaldkonnaks. Ravimite kui selliste olulisus ei ole kuhugi kadunud, aga nii nende tootmisel kui ka kasutamise kohta info andmisel tuleb lähtuda konkreetse patsiendirühma või kaugemas tulevikus ka üksikpatsiendi vajadustest. See on põhimõte, mida tuleb tulevikus igapäevaselt ja regulaarselt järgida.

Missugused muutused on juba toimumas?

Eesti kontekstis tahaks väga loota, et ühised ja mõnel juhul juba aastatepikkused jõupingutused koostöös apteegisektoriga apteegiteenuse kvaliteedi arendamisel ja ühtlustamisel hakkavad ka laialdasemalt praktilisi vilju kandma. Lisaks on näha esimesi märke apteekide integreerumisest esmatasandi tervishoidu, toogem siin näiteks vaktsineerimise ja tubakast loobumise teenuse. Lähitulevikus käivitub ka ravimite kasutamise hindamise teenus.

Daisy Volmer

- Daisy Volmer on lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna 1992. aastal.
- 2010. aastal kaitses ta Tartu Ülikoolis oma doktoritöö.
- Tema peamised uurimissuunad on kvaliteetse apteegiteenuse arendamine, ravimite ohutu kasutamine eakatel, ravijärgimus, digitaalne farmatseutiline hool ja farmaatsiaharidus.
- 2017. aastast on ta proviisori bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava programmijuht.
- Daisy Volmeri ametiaeg instituudi juhina kestab 30. jaanuarist 2022 kuni 29. jaanuarini 2025.

Milliseid arengusuundi peate oluliseks õppetöös ja farmaatsia instituudis laiemalt?

Farmaatsia instituudi tegevuses pean alustuseks oluliseks ka pikema vaate seadmist. Just valminud meditsiiniteaduste valdkonna arengukavast lähtuvalt on sellega hea algust teha.

2019/20. õppeaastal käivitasime uuendatud õppekava, mille eesmärgiks oli teoreetiliste ja praktiliste teadmiste ning oskuste tõhusam seostamine ja tugeva erialaidentiteediga proviisorite kasvatamine. Üliõpilaste ja õppejõudude tagasiside annab märku, kas antud muudatused on olnud piisavad. Viis aastat tagasi kaasasime tööandjaid proviisoriõppe sisu hindamisel. Nüüd, kus paljude ettepanekutega on vastavalt võimalustele uues õppekavas arvestatud, oleks taas huvitav tulemuste üle arutleda.

Millised on huvitavamad uurimissuunad, millega farmaatsia instituudis praegu tegeletakse?

Farmaatsia instituudi peamised uurimissuunad on seotud füüsilise farmaatsia, farmatseutilise nanotehnoloogia, farmakognoosia ja sotsiaalfarmaatsiaga. Konkreetsetest uurimisteedadest võib näiteks välja tuua paiksete elektrospinnitud haavapreparaatide arendamise, moodsatest tootmistehnoloogiatest 3D-printimise, nanotehnoloogial põhinevate ravimkandursüsteemide arendamise ning nende bioloogilise mõju ja ohutuse hindamise inimestele. Samuti kvaliteetse ja patsiendikeskse apteegiteenuse arendamise ja rakendamise ning ravimite ohutu kasutamise toetamise eakatel patsientidel, k.a ravijärgimuse toetamine ja ravimite kasutamise hindamise teenuse arendamine.